N°. 134. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag 24 Augustus.

Een paar artikelen van het Handelsblad.

In den loop dezer dagen leverde het *Handelsblad* wederom een paar artikels, geheel in zijnen gewonen trant, doch welke door het nieuwe blad *De Nederlander* met bijzondere opmerkzaamheid werden vereërd. Het eerste dier artikels liep over den uitslag der verkiezingen, het tweede over de toekomstige betrekkingen tusschen Nederland en België. Het eerste dier stukken werd door den *Nederlander* geheel overgenomen, met de verklaring dat hij over het al[illegible], instemde. Voornamelijk vereenigde hij zich niet met het slot; hij kon het er niet, gelijk het *Handelsblad*, voor houden, dat het onderwerp der verkiezingen, bij eene aanstaande herziening der grondwet, *waarschijnlijk* ter sprake zal komen. *De Nederlander* houdt dit niet voor *waarschijnlijk*, maar beschouwt het als *zeker*, immers als *dringend noodzakelijk*. Tusschen het *dringend noodzakelijke* en het *zekere*, — in het voorbijgaan gezegd — bestaat er echter een groot verschil; althans in Oud-Nederland. Men denke slechts aan de bezuinigingen, aan het herstellen onzer financiën, aan het strafwetboek, het militaire wetboek, aan den tijd, die reeds den 20sten januarij 1831, volgens den minister van buitenlandsche zaken zelven, dáár was om in de grondwet veranderingen te brengen, welke de Tweede Kamer ook *dringend noodzakelijk* noemde, enz. enz. enz.

Doch dit daargelaten, als een punt waarin het ministeriële *Handelsblad* volkomen logisch was, vermits de lofprediker onzer *vaderlijke* en *wijze* regering volstrekt niet meer doen kon dan eene verandering in onzen uitmuntenden regeringsvorm, dat voorwerp der bewondering van al wat ministeriëel is in Europa, Azia, Afrika en Amerika, als *waarschijnlijk* voor te stellen, hetgeen, eigenlijk gezegd, reeds eene zeer gewaagde, stoutmoedige en onkinderlijke uitdrukking was, — dit daargelaten, wilden wij den *Nederlander* slechts naar een paar andere punten verwijzen, waarin hij mede van het *Handelsblad* zou kunnen verschillen: zoodat er dan eigenlijk in het bewuste artikel niets meer overblijven zou waaromtrent de twee bladen instemden, dan in de opsomming der leden die uitvielen en dergenen die ter hunner vervanging werden benoemd.

Zoo vertelt het *Handelsblad*: » Uit dit alles" (de mededeeling van het aantal stemmen, die de heeren VAN MEEUWEN, GOUVERNEUR, FRETS, BRUCE en LEMKER verkregen) » uit dit alles blijkt derhalve ten duidelijkste, dat men er in die gewesten geenszins op uit geweest is, om al de aftredende leden blootelijk te herkiezen, maar dat *de meerderheid van de staten der provinciën daarbij beslist heeft.*

De drie bedoelde provinciën zijn Holland, Noord-Braband en Overijssel.

Nopens de verkiezingen in *Holland* wordt nota-bene alleenlijk gewag gemaakt van die des heeren FRETS; waaromtrent vermeld wordt dat hij met 39 tegen 36 stemmen werd verkozen. Neemt men nu aan, dat het misbruik van het medestemmen der gouverneurs ook in Holland bestaat, (gelijk in Gelderland onbegrijpelijker wijze plaats heeft) en dat die gouverneurs dan (hetgeen meer dan waarschijnlijk zijn zou) voor den ministeriëlen ridder hebben gestemd, zoo zijn er in de provincie Holland 36 tegen 37 leden der provinciale staten, alzoo de *minderheid* en *niet de meerderheid*, aangaande den heer FRETS op uit geweest, om niet blootelijk de uitvallende leden te herkiezen. Aangaande de provincie Holland, levert dus voor iedereen, die zijne eigen oogen gebruikt, het *Handelsblad* geen *enkel voorbeeld*, geen enkel schijnbaar bewijs, dat men er niet op uit geweest zijn zou om blootelijk al de uitvallende leden te herkiezen.

» In *Noord-Braband*, zegt het *Handelsblad*, werd het aftredende lid, jhr. VAN MEEUWEN, slechts door 22 van de 42 aanwezige leden herkozen, en alzoo met *eene* stem meer dan voor zijne herkiezing volstrekt vereischt werd." Hier inzonderheid is dus de vraag van belang: heeft de gouverneur der provincie medegestemd, en daardoor hoogtwaarschijnlijk de volstrekt vereischte meerderheid aan den ministeriëlen kandidaat gegeven? — Gelijk men weet, is er in de *Arnhemsche Courant* ten overvloede betoogd, dat de gouverneurs, geene leden der provinciale staten zijnde, geen regt hebben om mede te stemmen, zoodat de gouverneur in Noord-Braband, geen lid der provinciale staten zijnde, en nogthans medegestemd hebbende, de verkiezing zou hebben gevicieërd. — De heer GOUVERNEUR, die verder in Noord-Braband gekozen werd ter vervanging van den heer INGENHOUSZ, werd, volgens het *Handelsblad*, eerst bij eene derde stemming gekozen door 21 van de 42, en alzoo *juist door de helft* van het aantal aanwezige leden. — Ook in Noord-Braband is er derhalve niets door eene *meerderheid* bewezen. — Misschien zal de heer GOUVERNEUR, van wien men in Noord-Braband groote verwachtingen schijnt te koesteren, en dien wij de eer niet hebben te kennen, zich wel door zijnen eed aan de grondwet genoopt vinden, om na zijne toelating in de kamer te protesteren tegen de herkiezing van den heer VAN MEEUWEN, waarbij slechts de meerderheid van éene stem aanwezig was, — bijaldien de gouverneur der provincie, zonder lid van de staten te zijn, medegestemd heeft. — Dit zou alsdan zeker een schoon début voor eenen naauwgezetten en grondwetlievenden volksvertegenwoordiger wezen.

In *Overijssel*, ja, was er eene gedecideerde meerderheid tegen het uittredende lid, den heer LEMKER, zelfs zóó dat hij bij de tweede stemming [illegible]. Ter zijner vervanging werd de [illegible] door 36 van de 61 aanwezige leden gekozen. Hier, maar ook hier alleen, onder de drie door het *Handelsblad* aangehaalde provinciën, bleek het » dat men er geenszins op uit was om al de aftredende leden blootelijk te herkiezen," en » dat de meerderheid der staten daarbij heeft beslist."

Maar alsof het *Handelsblad* overal ongerijmdheden zeggen moest, zegt het dienaangaande, — het is inderdaad verwonderlijk tot in het fabuleuse; maar wij citeren woordelijk;

» En waarom heeft de heer BRUCE den heer LEMKER in Overijssel vervangen? Is de eene onafhankelijker te beschouwen dan de andere? Zijn beide niet hooge ambtenaren? Vervult de heer LEMKER niet met eere het burgemeesterschap van Kampen, evenzeer als de heer BRUCE de betrekking van officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Zwolle? Stemt de verkiezing van eenen officier van justitie overeen met de verkiezing van den heer SANDBERG met de aanzienlijke meerderheid van 57 van de 61 leden."

Zou waarlijk FRANS BALDEZ zijn herrezen, dachten wij, bij het doorloopen van zoo veel wartaal. Aan de ongerijmde bijvoeging van het *hoog* had het slaafsche blad reeds lang gewend; eenen eenvoudigen burgemeester van Kampen en eenen officier der regtbank van Zwol dus *hooge* ambtenaren te hooren noemen, kon na het *hooge* huwelijk en het *hooge* gastmaal en de *hooge* luurmand niet meer bevreemden; inderdaad als men zich zelf bijzonder laag gevoelt, moet men wel alles hoog vinden, gelijk de kinderen al zeer ligt iets groot noemen, in verhouding tot hunne kleinheid. [illegible] van hooge ambtenaren ter onderscheiding van gewone. en als men ministers, gouverneurs, staatsraden, raadsheeren, enz. bedoelde; eenen burgemeester van Kampen en eenen officier te Zwol zou men eenvoudig *ambtenaren* hebben genoemd. Doch verder, opdat men zie dat het niet alleen wansmaak is, maar volslagen gebrek aan gevoel van menschenwaarde, waarvoor men hier medelijden hebben moet.

» Waarom heeft de heer BRUCE, vraagt *het Handelsblad*, den heer LEMKER in Overijssel vervangen? Is de eene onafhankelijker te beschouwen dan de andere? Zijn beide niet hooge ambtenaren?" Bah! slechts het *ambt* nam men in aanmerking, aan het karakter dacht men niet eens! het ambt, het *hooge* ambt, dat geld opbrengt, dat men aan de beurs misschien voor percenten en zestienden zou kunnen versjagcheren, dat slechts nam het *Handelsblad* in aanmerking, toen het vroeg: waarom heeft men dezen door genen in de kamer vervangen; slechts het ambt nam men in aanmerking en scheen daarbij te denken dat geen ambtenaar, geen burgemeester althans of officier, onafhankelijk is!

Maar een ambtenaar verkoopt zich niet, *Handelsblad*; een ambtenaar kan toch een onafhankelijk mensch wezen, en behoort een onafhankelijk lid der kamer te wezen. Hij *moet* onafhankelijk zijn, en, getrouw aan zijnen eed, de grondwet handhaven, — of hij is een ellendeling!

De vraag: » is de een onafhankelijker te beschouwen dan de andere;" verwerpen wij; want een lid der Tweede Kamer afhankelijk te noemen, is eene beleediging. Maar men vrage: is de een geschikter, bekwamer, talentrijker te beschouwen dan de anderen? Die vraag gaat de pers aan; die mag zij beantwoorden; want men kan een achtenswaardig mensch wezen, zonder een geschikt volksvertegenwoordiger te zijn. En wil men dan vragen wie is geschikter, de heer BRUCE of de heer LEMKER? zoo vrage men niet naar het ambt, dat zij buiten de kamer bekleeden, maar naar hetgeen zij in de kamer mede brengen moeten; verstand, bekwaamheid, vrijzinnigheid, vastheid van karakter.

En om dan, als het ware, den heer LEMKER te betreuren, toone men aan: waarin men ooit den heer LEMKER als vertegenwoordiger uitmunten zag?

Voor zoo ver wij weten, liet hij in de kamer nooit een woord hooren, en bestaat er van zijne kunde of talenten volstrekt geen openbaar bewijs. Nimmer hoorden wij zijne bekwaamheden [illegible]. Hij was burgemeester van Kampen en dacht altoos eenstemmig met het ministerie; ziedaar alles wat men van den heer LEMKER wist.

Van den heer BRUCE daarentegen *kan* men meer verwachtingen koesteren;

in dezen roemt men meer dan dagelijksche kunde. Hij is in de kracht zijner jaren en stamt uit een vorstelijk Schotsch geslacht. Wij kunnen ons bedriegen, maar wij verwachten in den heer BRUCE, al is hij officier van justitie, meer dan een zwijgenden vertegenwoordiger van gerekt geduld en onderworpen geloof. En als zoodanig zien wij volstrekt niet in waarom de verkiezing van den heer BRUCE in strijd zijn zou met de herkiezing van den heer SANDBERG. De groote meerderheid, die deze verwierf, (57 van de 61 stemmen) toont genoegzaam, dat Overijssel eenen vrijzinnigen niet ministeriëlen vertegenwoordiger wil, die gronden aanvoert voor zijn votum; men wist dat de heer LEMKER zich daarmede niet onledig hield, en verwachtte het waarschijnlijk van den heer BRUCE. Daarom koos men den heer BRUCE in plaats van den heer LEMKER; maar de bedoeling was geenszins om blootelijk den burgemeester van Kampen door den officier van Zwol te vervangen.

[illegible]

Van de Turksche grens, 6 aug. Volgens geruchten zou sultan [illegible] *Meschid* ziek zijn; doch daar geen der brieven, die hiervan gewagen, het met zekerheid zeggen, schijnt de tijding bevestiging te behoeven. (*K. Z.*)

RUSLAND en POLEN.

Jassy, 20 *julij*. Het Russische leger heeft zich aan onze grenzen verzameld en de volgende positiën ingenomen: het 6de corps, aangevoerd door den generaal *Lieders*, en bestaande uit twee divisiën infanterie en eene divisie cavallerie met de benoodigde artillerie, bevindt zich te Kischnew, te Ismail en Kilia; 10 regimenten kosakken, onder het bevel van den hetman *Wasilewski*, zijn te Skulany en langs de Pruth gecantonneerd; eene divisie infanterie van het derde armeecorps staat te Dubossary; acht regimenten, onder de bevelen van den generaal *v. Osten-Sacken*, zijn de Akjerman en Bender; drie divisiën infanterie en eene divisie cavallerie met reserve-artillerie, aangevoerd door den generaal *Rudiger*, staan geëcheloneerd van Kiew tot Kamieniez-Podolski. Te Ismail zijn de pontons, waarvan de helft naar het eiland Salina vervoerd wordt, zoodat de legerafdeeling van den generaal *Lieders* hare vereeniging en overtogt over den Donau bewerkstelligen kan 24 uren na er het bevel toe hebben gekregen. Groote magazijnen met levensmiddelen, fourage en munitie zijn te Kilia, Ismail en Kischnew aangelegd. Een Russisch escader, bestaande [illegible] den mond [illegible]. (*Münch. Pol. Zeit.*)

[illegible]EN en NOORWEGEN.

Stockholm, 7 *aug*. Uit alle provinciën komen de gunstigste tijdingen in, betrekkelijk den oogst, en men is het er algemeen eens over, dat sinds langen tijd geen jaar zoo vruchtbaar was als het tegenwoordige. (*Pr. St. Z.*)

ZWITSERLAND.

Den 12den augustus werd bij den landdag te Zurich het reeds meermalen en ook thans op de lange baan geschoven thema der herziening van het bondsverdag behandeld. Lucerne drukt zich daarbij het bepaaldst uit: » De stand Lucerne verlangt ernstig eene verbetering der bondsregeling; deswege is zijn gezantschap ook gemagtigd, om op iederen weg de verbetering te helpen bewerkstelligen, hetzij door den landdag, hetzij door eene conferencie, of wel door eenen constitutie-raad. Ten einde zijn ernstig gevoelen nog meer te doen blijken, heeft Lucerne zijn gezantschap gemagtigd, om, gelijk een jaar geleden van wege St. Gallen geschiedde, te verklaren dat Lucerne stemt voor de zamenstelling van eenen constitutie-raad, zoodra er zich slechts zoo veel standen tot medewerking bereid toonen, als noodig is om de meerderheid der Zwitsersche bevolking te vertegenwoordigen. — De tegenwoordige toestand van het eedgenootschap kan op den duur onmogelijk blijven bestaan. Er moet, daargelaten de gebrekkige inrigtingen, in de plaats der bondsacte van 1815 eene andere gesteld worden, dewijl er tegenspraak in de grondstellingen voorhanden is. De grond [illegible] zoogenaamde *legitimiteit*, of liever gezegd des *absolutismus* [illegible] de grondstellingen der *volkssouvereiniteit*, waarop het verbond [illegible], en geen verbond [illegible] behoeven. — Het gezantschap van Lucerne [illegible] dat het reeds lang genomen besluit tot herziening der bondsacte van 1815 eindelijk eens voltrokken worde.” (*P. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Hannover, 16 *aug*. Het onderzoek tegen den magistraat is thans zoo ver gesloten, dat de verhooren geëindigd zijn en de stukken, naar men verneemt, ook reeds aan den verdediger des magistraats, burgemeester *Stuve*, naar Osnabruck gezonden zijn. (*K. Z.*)

— Volgens de *Triersche Zeitung* zou men thans zekerheid hebben van in het aanstaande jaar eene stoomvaart op de Moezel te zien. Den 10den augustus had [illegible] maatschappij tot oprigting eener Moezelstoomvaart eene algemeene vergadering gehouden, waarin definitief besloten werd in het aanstaande jaar [illegible] vaart te openen.

OOSTENRIJK.

Weenen, 15 *aug*. De aan ons hof geaccrediteerde Ottomannische gezant, *Rifat*-bey, heeft den 14den zijne nieuwe geloofsbrieven aan Z. M. overhandigd. Gemelde gezant heeft bij die gelegenheid van den keizer de hernieuwde verzekering gekregen van de onveranderde voortduring dier vriendschappelijke gevoelens, welke sinds eene reeks van jaren tusschen de twee hoven hebben bestaan. (*P. A. Z.*)

PRUISSEN.

Berlijn, 20 *aug*. H. K. H. prinses *Albrecht* is van hier naar 's Gravenhage vertrokken. (*Pr. St. Z.*)

ENGELAND.

Londen, 19 *aug*. De heer *O'Connell* heeft aan den secretaris der maatschappij van voortgang, waarvan hij president is, eenen brief geschreven, in welken hij zegt, zich te verheugen, over de oppositie, die de Chartisten te Dublin hebben ondervonden. Hij beschuldigt hen, dat zij geld van de Tories hebben ontvangen, om den voortgang der hervorming zoo wel in Engeland als in Ierland te belemmeren, door het despotismus der werklieden in te voeren en alzoo de anarchie daar te stellen, of ten minste eenen tegenzin voor hervormingen bij de burgerklasse te wekken, dat wil zeggen, [illegible] klasse. Naar zijn inzien, bestaat er voor Ierland geen [illegible] door het verwerven eener afgescheidene wetgeving, en deze, zegt hij, moet dat land trachten te bekomen, maar, even als het reeds gedaan heeft, langs eenen vreedzamen weg, en zonder naar de stem der [illegible] Chartisten te luisteren.

— In den *Courier* leest men het onderstaande:

Sommige onzer ambtsbroeders behandelen de Oostersche kwestie zeer diepzinnig, maar wij kennen ons de gaaf niet toe van in de toekomst te zien, of te raden hoedanig de zaken zullen afloopen. Engeland en Oostenrijk wenschen opregtelijk de overblijfselen des Turkschen rijks te redden, en hetzelve voor algeheele vernietiging te behoeden. Frankrijk en Rusland hebben afzonderlijke en tegenovergestelde belangen, die vereffend moeten worden. Men kan zeggen, dat de onder-koning van Egypte en zijn zoon het gansche materieel van Turkije's magt in hun bezit hebben, terwijl binnen Konstantinopel een kind regeert, dat, naar al hetgeen men dienaangaande hoort, van zijnen vader niets van diens geestkracht heeft geërfd, en dat van ministers omringd is, die ten deele de Egyptische, ten deele de Russische, ten deele de Fransche belangen aankleven, maar geen van welken, voor zooveel men weet, de belangen van den eigen vorst voorstaat.

— [illegible] tijdingen tot den 12den dezer; dezelve melden, dat de [illegible] in den betreurenswaardigsten staat verkeeren.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 *aug*. Alle berigten uit het Oosten komen daarin overeen, dat *Ibrahim*-pacha werkelijk te Marasch heeft stand gehouden, zoodat de vroegere geruchten omtrent het vermeende voortrukken van dezen veldheer naar Koniah van allen grond blijken ontbloot te zijn. De Engelsche en Fransche eskaders bevinden zich vereenigd voor den ingang der Dardanellen, en het is waarschijnlijk, dat de Oostenrijksche zeemagt zich bij dezelve zal voegen, terwijl van de zijde van Rusland geenerlei militaire voorbereiding plaats heeft.

De *Moniteur Parisien*, deze berigten mededeelende, oordeelt dezelve geruststellende voor den vrede der wereld en te gelijk bevredigend [illegible] regtmatige vorderingen van het nationaal gevoel. [illegible] dan iemand in staat geweest zich overal te doen gelden. Het Fransch zendeling heeft *Ibrahim* zijn zegevierenden togt doen staken, en eene Fransche vloot is het eerst te Tenedos verschenen.

— Van 1815 tot 1835 heeft de bevolking van Frankrijk zich van 29,500,000 tot 33,540,910 zielen vermeerderd. Van den anderen kant heeft zich de graanopbrengst gedurende datzelfde tijdvak meer dan verdubbeld, zijnde van 30,460,910 tot 71,684,044 hect. geklommen.

Parijs, 20 *aug*. Volgens berigten van de Spaansche grenzen, was de eendragt nog geenszins onder de Carlisten hersteld, en scheen don *Carlos* zich in eenen zeer moeijelijken toestand te bevinden. [illegible] het gros van zijn leger [illegible] naar Vittoria [illegible]. De houding en krijgstucht zijner troepen werden zeer geroemd, en men meende, dat hij een begin zoude maken met de belegering van Guebara.

— Uit het geen door den heer *Arago*, nopens de Daguerotype is medegedeeld, blijkt dat de plaat behoort te zijn verzilverd koper, 't welk, na met salpeterzuur te zijn afgewasschen, door uitdamping, op eene zeer omzigtige wijze, met eene zeer dunne laag van Jodium wordt belegd. Alsdan wordt de plaat in de *chambre obscure* geplaatst; daarna, onder eenen hoek van 45°, aan den damp van kwik blootgesteld; voorts in onderzwaveligzure soda en eindelijk in gedisteleerd water gedompeld.

— Ten aanzien van het Oosten zijn geene nieuwe berigten bekend. Alleen verneemt men, dat aan den generaal *Baudraud* eene buitengewone zending naar Konstantinopel zoude opgedragen zijn, om den jeugdigen *Abdul Medschid* wegens zijne troonsbeklimming de gelukwenschingen van *Lodewijk Philips* aan te bieden. Sommigen gelooven, echter, dat deze zending onder de tegenwoordige omstandigheden met een ernstiger doel in verband staat.

BELGIE.

Brussel, *20 aug.* Men ziet meer en meer geestelijke instellingen in België oprigten en vestigen. Onlangs is een nieuw gesticht, uitsluitend onder de leiding der Jesuïten, geopend, en de Dominicanen hebben, onder de leiding van den bekenden abt *de Lacordaire*, een klooster in Gend gevestigd.

Het aantal Nederlanders, welke deze provinciën komen bezoeken, neemt steeds toe. Verscheidene gezinnen, die voor de omwenteling hier gevestigd waren, schijnen zich op nieuw met der woon binnen deze stad te zullen nederzetten.

De belangrijke industriële inrigtingen van den heer *Cockrill*, bij Luik, bevinden zich bij voortduring in eenen belemmerden toestand.

[illegible]. In den *Commerce Belge* leest men het volgende bericht:

» De heer *Dubus de Ghisignies*, door de openbare opinie aangeduid, om de betrekking van gezant te 's Gravenhage te vervullen, zal, zegt men, morgen zijn kasteel verlaten om zich naar die residentie te begeven, alwaar hij eene conferencie zal hebben met Z. M. den koning der Nederlanden. Van den uitslag van dit bezoek zal de aanneming door den heer *Dubus* afhangen; want zoo de koning der Nederlanden, die hem de hoogste achting toedraagt, te kennen geeft, dat het hem aangenaam zal zijn, den heer *Dubus* België te zien vertegenwoordigen, zal deze toestemmen, [illegible] zijn land te bewijzen.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, *21 aug.* In het *Journal de la Haye* leest men:

Voor eenige dagen hebben wij, ingevolge eenen brief uit Toulon, gemeld, dat men zich onledig hield om in de haven dier stad eenen, door een' officier der Fransche marine uitgevonden, toestel te beproeven, strekkende om naar willekeur de raderen der stoomvaartuigen onafhankelijk van de machine te maken. Men verzekert ons, dat deze toestel, waarop in Frankrijk door deszelfs uitvinder, den heer *Janvier*, een octrooi is gevraagd en verkregen, in Nederland is ingevoerd door den heer *Molineau*, die hiervan heeft medegedeeld aan onderscheidene Hollandsche fabrijkanten van stoomwerktuigen en machines, en slechts den uitslag der proefnemingen van den heer *Janvier* afwacht, om de invoering hier te lande daarvan voor te stellen. Wij zullen later misschien gelegenheid hebben om op deze belangrijke innovatie in de zee-stoomvaart terug te komen.

De Petersburgsche handelscourant meldt, dat Z. M. de keizer van Rusland voor dezen zelfden toestel een octrooi van tien jaren verleend heeft.

Deventer, *20 aug.* Op zondag den 19den laatstleden, had alhier in de groote kerk de plegtige inwijding van een nieuw orgel plaats. Reeds voor eenige jaren kwamen sommige leden der gemeente op het denkbeeld, om [illegible] meer aan de behoefte voldeed, door een ander te doen [illegible] daartoe aangewend, werden door vrijwillige [illegible] gelukkigen uitslag bekroond, dat de daartoe [illegible] hare bemoeijingen [illegible] voortgaan. Het werk werd aangenomen door den heer *Johann Heinrich Holtgräve*, orgelmaker hier ter stede, wiens ijverige pogingen [illegible] daarstelden, dat de goedkeuring van de daartoe verzochte examinatoren volkomen mogt wegdragen, blijkens het daarvan [illegible] attest, luidende als volgt:

» De ondergeteekenden, door wel edele heeren kerkvoogden der hervormde » gemeente te Deventer benoemd tot examinators van het nieuw gemaakte » orgel in de groote kerk aldaar door den heer *Johann Heinrich Holt-* » *gräve*, hebben, na gedaan naauwkeurig en onpartijdig onderzoek, be- » vonden, dat gezegd orgel, in alle deszelfs deelen zoo wel als in zijn ge- » heel, volkomen aan het doel en bestek beantwoordt, en dat dit werk » onder de fraaiste orgels in ons land mag genoemd worden; dat bij het » onderzoek is gebleken, dat, in aanmerking genomen de som waarvoor » zulk een werk geleverd is, niet winzucht, maar ambitie den kunstenaar » in zijn werk bestuurd heeft.

» Hem kunnen de ondergeteekenden niets anders dan den meesten lof » toezwaaijen, zoowel wegens het uitmuntende van dit zijn eerste werk van » dezen aard, als wegens de onbekrompenheid, waarmede het bearbeid is, » en terwijl zij wel edele heeren kerkvoogden geluk wenschen met de vol- » tooijing van dit sieraad der kerk en der stad, achten zij den maker al- » lerwegen de ruimste aanbeveeling waardig.

» *Deventer*, den 14den augustus 1839.

(was get.) S. A. HEMPENIUS, *Organist en Stads Muzijk-directeur te Zwolle;*

W. G. HAUFF, *Organist aan de Groote Kerk te Groningen.*

De inwijding had voor eenen verbazenden toevloed van menschen plaats. De predikant *P. C. Molhuijsen* sprak bij deze gelegenheid treffend en [illegible] den aard der plegtigheid, naar aanleiding van 1 *Kon.* 8 vs. [illegible] *welgedaan*, enz. Het orgel werd tot algemeene goedkeuring [illegible] door den heer *J. van Tright Jr.*, organist der kerk, en den [illegible] *G. Hauff*, een' der examinatoren en organist in de groote kerk te Groningen. Den volgenden avond werd een orgel-concert gegeven ten voordeele der gereformeerde armen, hetwelk eene som van *f* 492,00 opbragt, en waarbij de beide heeren examinatoren van hunne bekwaamheden de overtuigendste bewijzen en aan de talrijke schaar het genoegen gaven, om het orgel in deszelfs volle kracht en liefelijkheid te hooren.

Het bestek van dit orgel, zijnde een zestien-voets-werk, is gemaakt door de heeren *Bätz en Comp.* te Utrecht, bevat vijf en veertig sprekende stemmen, drie handklavieren, en een vrij pedaal, en beveelt zich, ook door zijn uiterlijk voorkomen, aan als een sieraad van het kerkgebouw.

Middelburg, *19 aug.* Men schijnt uit Vlissingen aan het *Handelsblad* geschreven te hebben, dat er een plan ontworpen is tot demping van het Sloe en het graven van een kanaal van gemelde stad naar Middelburg, welk plan reeds aan Z. M. zou zijn of worden opgezonden.

Wij voor ons vernamen mede iets van zoodanig plan, doch gelooven niet dat hetzelve, hoe wenschelijk, reeds die rijpheid heeft gekregen, welke de Vlissingsche correspondent er van blijkt te vooronderstellen; waarom wij dan ook, als daaromtrent niets met grond of zekerheid kunnende melden, geene bevoegdheid vonden dienaangaande mededeelingen aan het publiek te doen. (*Midd. Cour.*)

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hiermede ter kennis van een iegelijk, zulks aangaande, het Koninklijk besluit van 22 julij 1839, no. 38.

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods, *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, d. d. 20 junij l. l., no. 97;

Onzen Directeur-Generaal van Oorlog gehoord (rapport d. d. 2 dezer, no. 27);

Gezien Onze besluiten d. d. 12 september 1833, no. 120, en 8 mei 1835, no. 40;

Beschikkende tevens op de requeste van, enz.

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zoo verre van Onze voorschreven besluiten, te bepalen, dat de uitoefening van de buitenlandsche zeevaart, met inachtneming niettemin der andere in dezelve opgenomene voorschriften, door de onderscheidene Gouverneurs der Provinciën voortaan zal kunnen worden toegestaan niet slechts aan alle leden der mobiele schutterijen, die in het genot zijn van onbepaald verlof, maar ook aan zoodanige onbepaalde verlofgangers der nationale militie, die reeds hunne vijfjarige dienst volbragt en met hunne korpsen afgerekend hebben, en zulks onverschillig of zij [illegible] inlijving al dan niet de buitenlandsche zeevaart of visscherijen hebben uitgeoefend.

En zijn Onze Minister en Onze Directeur-Generaal voornoemd belast met de uitvoering dezes, waarvan, tot informatie, aan Onzen Directeur-Generaal voor de Marine een afschrift zal worden gezonden.

's Gravenhage, *den 22sten julij 1839.*

(*get.*) WILLEM.

Van wege den Koning,

(*get.*) VAN DOORN.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Griffier ter Staats-Secretarie,

(*get.*) A. G. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift, zoo veel het geëxtraheerde aangaat,

De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken,

C. VOLLENHOVEN.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, binnen deze stad gebruikelijk.

Arnhem, den 17den augustus 1839.

[illegible]

[illegible] of *het mondzeer*, welke onder het rundvee is ontstaan, van eenen besmettelijken aard is, en alzoo moet gerangschikt worden onder die ziekten, waarop de artikelen 459, 460 en 461 van het wetboek van strafregt toepasselijk zijn, zoo dat, wat betreft de noodzakelijkheid der aangifte, de afzondering en het niet vervoeren of ter markt brengen van het vee, dat door de *tongblaar* of *het mondzeer* is aangetast, dezelfde instructiën toepasselijk zijn, welke nopens de longziekte zijn gegeven;

Wordende dan ook ernstig verboden het vleesch van runderen, door evengemelde ziekte aangetast, zoo mede de melk, boter en kaas in consumtie als voedsel voor den mensch te bezigen;

En dient tot narigt van de belanghebbenden, dat voor het geval, dat de genezing van het beest, op het rapport van een' erkenden veearts, onmogelijk bevonden wordt, en dat, wanneer op last eener bevoegde autoriteit, en met inachtneming der in dergelijke gevallen gebruikelijke bepalingen, wordt overgegaan tot de afmaking van dusdanig vee, alsdan daarvoor, volgens den gewonen maatregel, eene schadevergoeding kan verkregen worden, terwijl, voor zoo ver het bedoelde vee aan de ziekte sterft, en met de uiterlijke bekleedselen begraven wordt, ook voor deze laatste de gewone vergoeding zal worden uitgereikt.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 17den augustus 1839.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 22 Aug. 1 El 2 Palm 4 Duim; gewassen 0 Duim, gevallen 2 D.

Den 23 Aug. 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 1 Duim, gevallen 0 D.

ten overstaan van den Notaris *GODEFROI*, daartoe door de Regtbank benoemd, zal op Maandag den 26sten Augustus 1839, des avonds precies om 7 uur, in *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek bij inzet worden geveild:

1°. Een HUIS en ERF, in de Turfstraat; Sectie O N°. 843.
2°. Een PAKHUIS, achter den Toren; Sectie O. N°. 849.
3°. Een HUIS en ERF, in de Nieuwstad; Sectie O. N°. 892.

Alles breeder bij Biljetten omschreven.

---

† † § De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal op den 28sten en 29sten Augustus 1839, ten huize van de Erven *HENDRIK EIJSVELD*, aan de Nieuwe Kraan aldaar, publiek verkoopen:

Eenen wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit allerhande HUISRAAD; als STOELEN TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, eene hangende KLOK en PENDULE, KOPER, TIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, [illegible] LINNEN en TAFELGOED, en eenen complete TAPPERSWINKEL.

Op Vrijdag den 30sten Augustus.

Eene aanzienlijke partij TIMMER- en BRANDHOUT; TOUWWERK, MOS, PIK, TEER, en andere SCHEEPSBEHOEFTEN. Een PAARD. 5 MELK- en 2 GUSTE KOEIJEN; eene EZELIN met TUIG, MELK- en DEEL GEREEDSCHAPPEN en eenige perceelen te Velo staande VRUCHTEN.

Alles Dingsdag den 27sten Augustus van 10 tot 4 uur te zien.

---

† † † Te *Velp* zullen, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *VON ROSENTHAL*, op den 27sten Augustus 1839, bij inzetting, en op den 10den September daaraanvolgende bij toeslag, beide des avonds ten *zes* ure, in het Logement *de Groote Zwaan* aldaar, publiek worden verkocht: — Eene WEIDE, in het Velperbroek, en vijf perceelen BOUWLAND; allen te *Velp* gelegen en breeder omschreven bij aangeslagen biljetten.

---

§ † § Op Maandag den 26sten Augustus 1839, des voormiddags ten tien ure, zal men te *Arnhem*, [illegible] geld verkoopen: [illegible] TAFELS, STOELEN, [illegible], LEDIKANTEN, BEDDEN [illegible] TOEBEHOOREN, TAFELGOED, SPIEGELS, PORCELEIN, KOPER-, TIN-, IJZER-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, en wat verder zal worden te voorschijn gebragt. — Te zien op aanstaanden Zaturdag van des voormiddag tien tot des namiddags twee uur.

TE HUUR OF TE KOOP:

Een pas geworpen hebbende en veel melk gevende EZELIN met [illegible] VEULEN. — Met gefrankeerde brieven te bevragen bij *G. J. SCHIEVEN*, te *Elkum*, bij *Dieren*.

---

† † † De Ondergeteekende, door aankoop Eigenaar geworden zijnde der BIERBROUWERIJ, gelegen te *Setten*, adverteert bij deze, dat voortaan aan gemelde BROUWERIJ alle soorten van BRUINE en BLANKE BIEREN verkrijgbaar zijn.

Zich vleijende, zoo veel mogelijk, zijne geëerde Begunstigers naar genoegen te zullen bedienen, roept hij bij deze de gunst van het geëerde publiek in.

Setten, den 21sten Augustus 1839.

A. STOLK.

[illegible] *J. VAN EIJL*, in de Vijzelstraat te *Arnhem*, [illegible] wederom te bekomen extra fijn geslepen NASSAU SIEGEN [illegible] KAGCHELS, fraaije fijne stalen HAARD- [illegible] met derzelver STANDAARDS. Voorts zijn bij hem [illegible] soorten van gegoten IJZERGOEDEREN; als [illegible] Engelsche KOOKKETELS, Duitsche geëmailleerde [illegible] TUINSTOELEN, TAFELS, [illegible] PARAPLUIE-STANDAARDS, enz. enz. [illegible] gesorteerd in koperen COMMODE-BESLAG, [illegible] STOKKEN, met koper versierd, en allerlei andere Gordijnbenoodigdheden, alsmede in eene menigte andere IJZER-, STAAL- en KOPERGOEDEREN, tot zijne affaire behoorende, waarvoor hij zich op nieuw aan zijne geëerde begunstigers beveelt.

---

† † † De Ondergeteekenden hebben de eer het publiek te berigten, dat zij alhier aangekomen zijn met eene aanzienlijke VERZAMELING KUNSTPLATEN: bestaande in GRAVURES, AQUATINTE, LITHOGRAPHIEN, LANDSCHAPPEN, ZEE-GEZIGTEN, VOGELS, DIEREN-STUDIEN, AKADEMIE-BEELDEN, KOPPEN van *JULIEN* en van andere voorname Meesters; *Zwarte* en *Gekleurde Koppen* van *GREVEDON*; uitmuntende *Heilige Platen*; CARICATUREN in alle genres; *Tapisserie-* en *Borduur-patronen*; diverse Hollandsche en Fransche *Alphabetten*; verschillende voorwerpen tot *Geschenken voor Kinderen*; *Albums*; *Etuis*; *Verfdoozen*; eene VERZAMELING VAN MUZIJK voor de *Piano forte* van de voornaamste Componisten, enz.; Velijn POST en SCHRIJFPAPIER, Horen PENNEN-HOUDERS, stalen en vergulde PENNEN, CACHETTEN, en verder alles wat tot den Kunstplaathandel en Kantoorbehoeften betrekking heeft, *tot buitengewoon lage prijzen*. Hun magazijn is te bezigtigen van 's morgens 9 tot 's namiddags 8 uur, van heden tot den 28sten Augustus, in het *Hôtel des Pays-Bas* bij den heer *J. ROBERT*, op de Groote Markt.

Arnhem, den 23sten Augustus 1839.

GEBROEDERS VAN LIER.

---

† † † *M. J. SEIJDERS*, Logementhouder in het Logement *het Oude Kromhout*, te *Brummen*, brengt hiermede ter kennis, dat er op Zondag en Maandag, den 25sten en 26sten Augustus aanstaande, bij gelegenheid der *Brummensche Kermis*, des avonds aan zijn Logement

zal worden gehouden.

Voorloopige Aankondiging.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij, gedurende de *Arnhemsche Kermis*, in hunne wel ingerigte Tent, staande op het *Koningsplein*, ter bezigtiging zullen openstellen hun

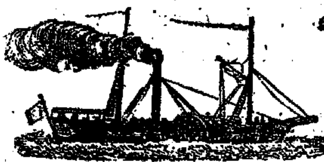
THÉÂTRE PITTORESQUE

EN DEN VERMAARDEN

KOPERDRAAD-DANSER.

[illegible] de heer *F. MAUS*, (genoemd Rappo II.) zal proeven geven [illegible] als van zijn bekwaamheid in het *dansen op een los* [illegible] dikte van eene penneschacht met en zonder balanceerstok, en van zijne [illegible] *sche Kunstspelen*. — In het eerste zullen vertoond worden allerhande treffende *Natuurtooneelen* uit *Zwitserland*, *Italië*, *Tyrol* en *Amerika*; *de Slag bij Praag in 1831*, *de Brand van Moscou*, *het Bombardement van Antwerpen*, *de Inneming van Algiers*, en meer dan 500 *Mechanische Figuren*. — Een en ander is nooit alhier vertoond, en breeder bij de aangeplakte biljetten omschreven.

J. LORGIE en *F. MAUS.*

Stoomvaart-Maatschappij

VOOR DEN

NEDER- EN MIDDENRIJN,

gevestigd te Dusseldorp.

Door den lagen stand der rivier *de Lek*, hebben de Stoombooten dezer Maatschappij hunne dienst over *Arnhem* provisioneel moeten staken. Dezelve varen thans over *de Waal*, langs *Nijmegen*, op dezelfde dagen als voorheen, te weten:

STROOM-AFWAARTS,

Zondag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag, des morgens ten 9½ ure, van *Nijmegen* naar *Rotterdam*.

STROOM-OPWAARTS,

Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaturdag, [illegible]

Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*: den 24sten Augustus, des morgens ten 9½ ure; den 26 des avonds ten 7 ure; den 28 en 29 des morgens ten [illegible] ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorp* en *Keulen*: den 24, 25, [illegible] en 30 Augustus des avonds ten 6 ure, nog den 29 Augustus des morgens ten 7 ure.

De Agent te Arnhem,
B. BLECKMANN.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.